

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.165 van 21 juni 2016
in de zaak A. 214.336/X-16.083.**

- In zake :
1. Walter EVERS
 2. Elly HULSBOSCH
- bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Roggen
kantoor houdend te 3530 Houthalen
Greenville - Centrum Zuid 1111
bij wie woonplaats wordt gekozen
- tegen :
1. de STAD HAMONT-ACHEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Cies Gysen
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen
 2. de PROVINCIE LIMBURG
 3. het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Thomas Quintens
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 november 2014, strekt tot de nietigverklaring van:
 - het besluit van de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel van 26 mei 2014 tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Hamont-Rand”, met bijhorend onteigeningsplan;
 - het besluit van de deputatie van de provincie Limburg van 7 augustus 2014 tot goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Hamont-Rand”;

- het besluit van de dienst Mer van het departement Leefmilieu-, Natuur- en Energie van 8 juni 2010 waarin wordt gesteld dat de opmaak van een plan-MER niet vereist is;
- het besluit van de dienst Mer van het departement Leefmilieu-, Natuur- en Energie van 19 augustus 2013 waarin wordt gesteld dat naar aanleiding van de wijzigingen aan het plan sinds 2010, geen plan-MER moet worden opgemaakt.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroot heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 april 2016.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Roggen, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Nathalie Mortelmans, die *loco* advocaat Cies Gysen verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Thomas Quintens, die verschijnt voor de derde verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroot heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 7 mei 1996 werd het bijzonder plan van aanleg (hierna: BPA) “Hamont-Centrum” vastgesteld.

De wijziging van dit BPA door de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel op 21 december 2004, werd door de Raad van State vernietigd bij arrest nr. 196.503 van 29 september 2009 op grond van onder meer de volgende motivering :

“In strijd met artikel 187 DRO is in onderhavig geval de procedure tot herziening van het BPA aangevat nadat het GRS was goedgekeurd door de deputatie. Het eerste middel is gegrond.”

4. Op 2 december 2009 beslist het college van burgemeester en schepenen van de stad Hamont-Achel tot het opstarten van het dossier voor het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: gemeentelijk RUP) “Hamont-Rand”.

Het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand” omvat de centrumgebieden rond de historische kern. Deze zijn opgebouwd rond de belangrijkste invalswegen N71 (Bosstraat) en N76 (Stationsstraat).

Het doel van het gemeentelijk RUP is om de visie van het in 2009 opgestelde masterplan voor het centrum van Hamont te realiseren op het terrein.

Parallel met de opmaak van het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand” wordt ook een gemeentelijk RUP “Hamont-Kern” opgesteld.

5. In maart 2010 wordt een *screeningsnota* in het kader van het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand” opgesteld, waarin, na de weergave van de synthesesetabel met effectbeoordeling per discipline, het volgende wordt besloten:

“Het plangebied maakt geen deel uit van de bijlage I en II van het BVR van 10/12/2004. Het plangebied is ook niet gelegen in een SBZ of in de onmiddellijke omgeving van een SBZ. De opmaak van een passende beoordeling voor het RUP is dan ook niet vereist.

Het RUP vormt een juridisch-planologisch kader voor de ontwikkeling van Hamont met behoud van de bestaande functies handel en wonen (in de winkeluitloopstraten) en de ontwikkeling van een aantal stedelijke woonprojecten in de rand rond het centrum. De globale doelstelling van het RUP is gericht op de kernversterking ter vrijwaring van het buitengebied en kan beschouwd worden als de wenselijke ontwikkeling voor een stad als Hamont-Achel. De planopties passen binnen visie van alle hogere planningsinstrumenten.

De maatregelen die het RUP zal treffen in verband met beschermde monumenten en erfgoed zijn voldoende om het behoud en de bescherming ervan te garanderen.

Er kan in het algemeen gesteld worden dat het realiseren van de doelstellingen van het RUP geen significante milieueffecten in de verschillende disciplines zal teweeg brengen.”

Met betrekking tot de “afoetsing plan-MER-plicht” wordt in de *screeningsnota* vooreerst vastgesteld dat de activiteiten die binnen het planologisch kader van het RUP “Hamont-Rand” kunnen gerealiseerd worden, niet onder de bijlagen I en II vallen van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 ‘houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004). Vervolgens stelt de *screeningsnota*:

“Aangezien het plangebied op dit moment gelegen is binnen een BPA waarbinnen het grootste deel van voorliggend planopzet gerealiseerd zou kunnen worden houdt het plan slechts een beperkte wijziging is.

In grote lijnen worden er bijkomende mogelijkheden voorzien verdeeld over drie projecten : Kempkens, Kloosterstraat / Erkstraat, Budelpoort. De uitbreidingen gaan hoofdzakelijk over een beperkt aantal woningen en aan de Budelpoort een gedeelte diensten en horeca.”

6. Deze *screeningsnota* wordt aan verschillende instanties ter advies voorgelegd. Het gaat meer bepaald om Ruimte en Erfgoed, Afdeling Limburg; het departement Mobiliteit en Openbare Werken (hierna: het

departement MOW); de provincie Limburg; Wonen Limburg en de Vlaamse Milieumaatschappij.

7. Op 8 juni 2010 concludeert de dienst Mer dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

De dienst Mer stelt onder meer het volgende vast:

“Het *screeningsdossier* (i.e. het “verzoek tot raadpleging”) bevat de nodige informatie over het voorgenomen plan en heeft de relevante milieudisciplines besproken. De *screeningsnota* werd ter advies verstuurd naar een door de dienst Begeleiding Gebiedsgerichte Planprocessen opgemaakte selectie van adviesinstanties.

De uitgebrachte adviezen bevatten geen elementen die ertoe strekken te kunnen concluderen dat het uitgevoerde onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieugevolgen onjuist zou zijn. In het advies van het Agentschap Ruimte en Erfgoed Ruimtelijke Ordening Limburg, het Agentschap Ruimte en Erfgoed Onroerend Erfgoed Limburg, het Agentschap Wonen Limburg, VMM Afdeling Operationeel Waterbeheer en de provincie Limburg wordt geen bezwaar gemaakt tegen de ontheffing van plan-MER-plicht voor dit dossier. Dep. MOW geeft aan over te weinig informatie te beschikken.

In de adviezen worden wel opmerkingen, voorwaarden en/of aandachtspunten meegegeven waarmee rekening dient te worden gehouden in de verdere RUP-procedure, zo onder meer:

- Creëren en stimuleren van andere *modi*, in hoofdzaak openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Gezien de mogelijke ingrepen van het plan, is er kans op verlies aan archeologisch erfgoed. De impact op archeologie wordt beter ingeschat op - 1.

Rekening houdende met het bovenvermelde kunnen wij concluderen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.”

Dit is het derde bestreden besluit.

8. Op 4 april 2013 wordt een plenaire vergadering gehouden met betrekking tot het voorontwerp van gemeentelijk RUP “Hamont-Rand”.

Naar aanleiding van een aantal aanpassingen aan het plan volgt een tweede plenaire vergadering op 18 juli 2013.

9. In augustus 2013 wordt een tweede *screeningsnota* opgesteld.

In de inleiding wordt verduidelijkt dat deze nota “wordt opgemaakt naar aanleiding van de plenaire vergadering van 18 juli 2013 betreffende het RUP Hamont Rand. Door de dienst Mer is opgemerkt dat het plangebied van het RUP niet volledig overeenstemt met het plangebied dat in de *screeningsnota* is onderzocht. De in het blauw aangeduide contouren zijn in het RUP ofwel opgenomen ofwel geschrapt. Voor de 2 bijkomende deelgebieden worden in deze nota de relevante disciplines onderzocht naar eventuele effecten”.

Deze tweede *screeningsnota* komt tot het volgende besluit betreffende de extra te screenen deelgebieden 1 en 2:

“De deelgebieden 1 en 2 vertonen geen relevante bijzondere kwetsbaarheden die mogelijk onderhevig kunnen zijn aan aanzienlijke milieu-effecten. Een verdere disciplinewijze uitwerking heeft bijgevolg geen toegevoegde waarde.

De deelgebieden 1 en 2 maken geen deel uit van de bijlage I en II van het BVR van 10/12/2004. Het plangebied is ook niet gelegen in een SBZ of in de onmiddellijke omgeving van een SBZ. De opmaak van een passende beoordeling voor het RUP is dan ook niet vereist.

Voor de deelgebieden 1 en 2 vormt het RUP een juridisch-planologisch kader voor de ontwikkeling van Hamont met het behoud van de bestaande functies van handel en wonen (in de winkeluitloopstraten N71) en het behoud van de bestaande woningen in de omgeving van Sleutjens. De globale doelstelling van het RUP is gericht op kernversterking ter vrijwaring van het buitengebied en kan beschouwd worden als de wenselijke ontwikkeling voor een stad als Hamont-Achel. De planopties passen binnen de visie van alle hogere planningsinstrumenten.

De maatregelen die het RUP zal treffen in verband met beschermde monumenten en erfgoed zijn voldoende om het behoud en de bescherming ervan te garanderen.

Er kan in het algemeen gesteld worden dat het realiseren van de doelstellingen van het RUP, en meer specifiek ook voor deelgebieden 1 en 2, geen significante milieueffecten in de verschillende disciplines zal teweeg brengen.”

Onder de hoofding “Aftoetsing plan-MER-plicht deelgebied 1 en 2” stelt ook deze *screeningsnota* dat de activiteiten in deelgebied 1 en 2 niet vallen onder de bijlage I en II van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004, en nog:

“Aangezien het plangebied op dit moment gelegen is binnen een BPA waarbinnen het grootste deel van voorliggend planopzet gerealiseerd zou kunnen worden, houdt het plan slechts een beperkte wijziging in.

In grote lijnen worden er bijkomende mogelijkheden voorzien in de zone voor gesloten bebouwing langs de Budelpoort Keunenlaan N 71.

De uitbreidingen gaan hoofdzakelijk over een beperkt aantal woningen en aan de Budelpoort een gedeelte diensten en horeca.”

10. Op 19 augustus 2013 oordeelt de dienst Mer dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is. De dienst Mer stelt onder meer vast:

“Op 8 juni 2010 werd voor het RUP zoals toen opgemaakt werd, beslist dat de opmaak van een planMER niet noodzakelijk was. [...]

Nadien onderging het RUP een aantal wijzigingen. De voornaamste wijzigingen hebben betrekking op enkele deelgebieden die ofwel geschrapt werden of die aan het RUP werden toegevoegd. De gebieden die extra werden opgenomen in het RUP zijn:

- Een beperkt gebied gesitueerd tussen de Pastoor Lemmensstraat en de Brouwersstraat en gelegen ten noorden van de ringstructuur rond Hamont zijnde de Burg.

- De omgeving van de Budelpoort/Keunenlaan/Grensweg N71 tot aan de Nederlandse grens + de omgeving van de Altaarhoeve, De Schootstraat + de oostzijde van de Erkstraat.

De impact van deze wijzigingen op de verschillende milieudisciplines werd beschreven in de aanvullende *screeningsnota* [...]. Op basis van deze nota en de adviezen die gegeven werden op de eerste *screeningsnota* is voldoende aangetoond dat ook het gewijzigde plan geen aanzienlijke negatieve effecten zal hebben op het milieu.

Het RUP vormt het kader voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in bijlage I, II of III van het project-m.e.r.-besluit van 10 december 2004, namelijk voor een project opgesomd in rubriek 10 b) ‘Stadsontwikkelingsprojecten’ van bijlage III. Het RUP bepaalt echter het gebruik van een klein gebied op lokaal niveau of houdt een kleine wijziging in en is dus *screeningsgerechtigd*.

Rekening houdende met het bovenvermelde kunnen wij concluderen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.”

Dit is het vierde bestreden besluit.

11. Op 23 september 2013 stelt de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand” voorlopig vast.

12. Er wordt een openbaar onderzoek georganiseerd van 25 oktober 2013 tot en met 23 december 2013.

Onder andere de verzoekende partijen dienen een bezwaarschrift in, waarin het volgende wordt gesteld:

“1. Aangaande RUP :

Geen handelsoontwikkeling meer in de Bosstraat *cq* Achelpoort ?

- De meerdiepte van de eerste bouwlaag mag uitgevoerd worden met een plat dak met een max. dakrandhoogte van 4,5 meter indien er zich een kleinhandelsactiviteit op de gelijkvloerse verdieping bevindt. Dit is echter alleen toegelaten in de Stationsstraat, de Stadswaag en de Bundelpoort. Waarom kan dit ook niet in de Bostraat *cq* de Achelpoort.

Oorspronkelijk waren er in Hamont 2 toegangspoorten : de Budelpoort en de Achelpoort.

Nu wordt er alleen voor de Budelpoort voorgesteld om 4 bouwlagen te realiseren : *quote* “ook de omliggende bebouwing zal qua volume worden afgestemd op deze nieuwe aanleg als poort naar de stad : *unquote*. Waarom kan dit 500 meter verder bij de Achelpoort niet ? Afhankelijk van waar de voordeur van een eventueel te bouwen appartementcomplex komt zou het adres dan ook Achelpoort kunnen blijven. Bovendien moet er – indien er meer wooneenheden boven elkaar komen – vanaf 3 bouwlagen of indien er een woning in het dakvolume voorkomt een lift voorzien worden. Een erg dure voorziening voor slechts één bouwlaag.

Aangaande de onteigening :

Buiten het feit dat we het emotioneel erg moeilijk hebben met deze onteigening – dit is mijn ouderlijk huis en bovendien ben ik hier ook nog geboren – is het voor ons niet duidelijk wat er nu precies onteigend gaat worden. Tijdens het eerste gesprek met de burgemeester en de heer [J. H.] werd verteld dat er een gedeeltelijke onteigening zou komen, waarbij er nog ongeveer 900m² zou overblijven om iets opnieuw te bouwen. Nu zien we dat in dit RUP de volledige grond aangemerkt is om te onteigenen.

Waarom is deze onteigening noodzakelijk ? Wij vragen ons af of dit in het algemeen belang is en of er andere alternatieven voldoende onderzocht zijn.

Wij kunnen derhalve niet akkoord gaan met het huidige RUP en vragen het college hierbij rekening te houden met bovenstaande bezwaren.”

13. Op 21 maart 2014 verleent de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) een gunstig advies, “mits rekening gehouden wordt met de gemaakte opmerkingen”.

Het bezwaar van de verzoekende partij wordt in het verslag als volgt besproken:

3.28 Bezwaarschrift 115

Inhoud	Behandeling Gecoro
Geen handelsontwikkeling meer in de Bosstraat c.q. Achelpoort?	De voorschriften bepalen voor beide aangehaalde locaties dat handel als bestemming is toegelaten. Dit bezwaar wordt dan ook als deels ongegrond beschouwd.
De gelijkvloerse meerdiepte van de eerste bouwlaag mag uitgevoerd worden met een hoogte van 4,5 meter indien er zich een handelsactiviteit op de gelijkvloerse verdieping bevindt. Dit is echter alleen toegelaten voor de Stationsstraat, de Stadswaag en de Budelpoort. Waarom kan dit ook niet voor de Bosstraat c.q. Achelpoort.	Vandaag is de kleinhandel en horeca van Hamont-centrum geconcentreerd rond de Stationsstraat, de Stadswaag, het marktplein en het Kerkplein. De winkelstraten in Hamont-centrum hebben een L-vormige lay-out, waardoor het horeca- en handelsapparaat een sterk uiteengelegde structuur heeft. Het is echter wel zo dat recent het handelsapparaat werd uitgebreid door de nieuwe ontwikkeling langs de Bosstraat (Bernard Kemplein). De GECORO stelt daarom voor om ook de Bosstraat binnen de zone voor gesloten bebouwing de maximale bouw mogelijkheden te geven gelet op de bestaande toestand en de vermelding als winkeluitloopstraat in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Op deze manier wordt de Bosstraat gelijk geschakeld met de Stationsstraat, de Stadswaag en de Budelpoort. Hoe dan ook werd de mogelijkheid voor handel aan de Bosstraat en Achelpoort gegarandeerd zoals eerder aangehaald.
Er wordt voorgesteld om voor de Budelpoort 4 bouwlagen te realiseren en bezwaariendier vraagt waarom dit 500 meter verder voor de Achelpoort niet kan.	Zoals de bezwaariendier ook aangeeft gaat het hier over twee verschillende locaties met tevens totaal verschillende ruimtelijk context. Zoals aangegeven en uitgewerkt in de toelichtende nota wordt in de omgeving telkens drie bouwlagen voorzien. Door het voorzien van 3 bouwlagen op het bedoelde perceel zal er overeenstemming zijn tussen beide zijden van de Bosstraat (zone K1 binnen projectzone) waardoor een beter straatbeeld kan bekomen worden. Deze bouwhoogte sluit dan ook weer aan bij de bouwhoogte van de gebouwen aan de Stadswaag. Dit bezwaar wordt dan ook als ongegrond beschouwd.
Bezwaariendier stelt dat een verplichte lift vanaf 3 bouwlagen een erg dure voorziening is.	Deze bepaling is gericht op het garanderen van wooncomfort voor alle leeftijden. Bovendien werd deze bepaling vandaag reeds toegepast binnen het bestaande BPA waardoor er geen sprake is van een extra belasting en gevolge van dit RUP. Het bezwaar wordt dan ook als ongegrond beschouwd.
Bezwaariendier stelt dat het niet duidelijk is wat nu precies onteigend gaat worden en stelt dat uit eerdere gesprekken was gebleken dat slechts een gedeelte zou onteigend worden waarna nog ongeveer 900 m² zou overblijven om mogelijks iets opnieuw te bouwen. Vandaag blijkt uit het onteigeningsplan dat de volledige grond gemarkeerd is om onteigend te worden.	Op het onteigeningsplan werd inderdaad het volledige perceel opgenomen. De GECORO stelt voor om niet het gehele perceel op te nemen als te onteigenen zoals bezwaariendier voorstelt om hem de kans te geven zelf nog iets te bouwen op de resterende grond. De GECORO stelt voor om de plannen aan te passen maar zodanig dat zeker voldoende ruimte voorzien wordt om de verkeersoplossing te kunnen realiseren en voldoende ruimte voor de zwakke weggebruiker over te houden.
Bezwaariendier vraagt zich af waarom deze onteigening noodzakelijk is en of dit in het algemeen belang is en of alternatieven voldoende onderzocht zijn.	Uit de verkeerstellingen en de berekening van de mobiliteitseffecten blijkt dat voor het kruispunt Bosstraat x Stadswaag de huidige configuratie niet zal voldoen uit capaciteitsoverwegingen. Dit is een knelpunt dat bij realisatie van het plan werd meegenomen om geen verkeerscongestie te veroorzaken. De wachttijden zullen vanuit de ondergeschikte takken (Stadswaag – Achelpoort) onaanvaardbaar worden. Door het voorzien van een rotonde worden enerzijds de ondergeschikte takken vlotter bediend en ontstaat er anderzijds een verkeersremmend effect op de hoofdrichting wat de veiligheid ten goede komt. Vandaar de keuze voor een rotonde als oplossing voor dit probleem. Bij de uitwerking van het voorstel werden diverse ontwerpen gemaakt waaruit telkens blijkt dat de bestaande toestand en de bestaande ruimte op openbaar domein geen oplossing van het probleem toelaten zonder aankoop van private aanpalende gronden. Aan deze problematiek kan derhalve geen oplossing geboden worden door een privé-initiatief en dient de overheid het initiatief voor de opstelling van het plan te nemen. De voorziene weginfrastructuur kan ook intrinsiek niet gerealiseerd worden door middel van een privé-initiatief. In deze zin overstijgt het openbaar nut van de planopties in ruime mate het particulier belang van de eigenaars van de te onteigenen gronden. Het doel van de onteigening is de realisatie van noodzakelijke weginfrastructuur en dit doel is duidelijk van algemeen nut. Het bezwaar is derhalve ongegrond.

”

14. Bij besluit van de gemeenteraad van de stad Hamont-Achel van 26 mei 2014 wordt het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand”, met bijhorend onteigeningsplan, definitief vastgesteld.

Dit is het eerste bestreden besluit.

15. Bij besluit van 7 augustus 2014 keurt de deputatie van de provincie Limburg het gemeentelijk RUP goed. Aangaande het bijhorend

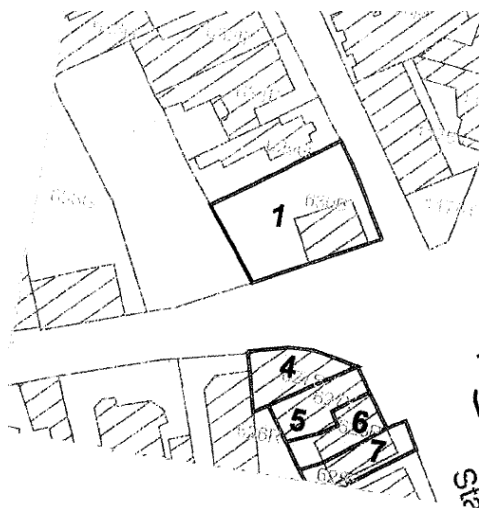
onteigeningsplan wordt gesteld dat het ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan de bevoegde instantie.

Dit is het tweede bestreden besluit.

16. De verzoekende partijen zijn eigenaar en/of bewoner van de woning gelegen te Hamont-Achel, Achelpoort 1, op een perceel kadastraal bekend sectie C, nr. 630/b.

Het perceel van de verzoekende partijen situeert zich op de hoek van de Bosstraat en de Achelpoort en wordt opgenomen binnen het plangebied van het gemeentelijk RUP “Hamont-Rand”. Het perceel krijgt op de hoek de bestemming “zone voor weginfrastructuur” (artikel 14) en voor het langwerpig gedeelte langs de Bosstraat de bestemming “zone voor gesloten bebouwing” (artikel 8).

Op het onteigeningsplan wordt het gedeelte op de hoek van het perceel aangeduid als inneming 1, zoals weergegeven op onderstaande afbeelding:

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

17. Een eerste middel wordt afgeleid uit de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ (hierna: de formelemotiveringswet) en artikel 4.2.3 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM).

De verzoekende partijen voeren aan dat de derde en de vierde bestreden beslissing onmiskenbaar te beschouwen zijn als bestuurshandelingen in de zin van artikel 1 van de formelemotiveringswet en derhalve uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd. Uit de derde en de vierde bestreden beslissing kan evenwel niet worden opgemaakt wat de feitelijke en de juridische grondslag vormt voor het oordeel van de dienst Mer dat voor het gemeentelijk RUP geen plan-MER dient te worden opgemaakt. Dit kan evenmin worden opgemaakt uit het administratief dossier. Aangezien de eerste bestreden beslissing gesteund is op de derde en de vierde bestreden beslissing, is ook deze beslissing behept met een wettigheidsgebrek doordat in strijd met artikel 4.2.3 DABM ten onrechte geen plan-MER werd opgemaakt.

18. De eerste verwerende partij merkt in haar memorie van antwoord op dat de verzoekende partijen de derde bestreden beslissing omschrijven als de beslissing van de dienst Mer van 23 april 2010. Er bestaat echter geen beslissing van die datum, waardoor het beroep als onontvankelijk moet worden beschouwd. Daarnaast merkt de eerste verwerende partij op dat de verzoekende partijen het middel niet hebben opgeworpen in het kader van het openbaar onderzoek, waardoor ze niet over het vereiste belang bij het middel beschikken.

De eerste verwerende partij stelt verder dat een schending van de formelemotiveringswet niet op ontvankelijke wijze kan worden aangevoerd tegen een RUP. De besluiten van de dienst Mer zijn voorbereidende handelingen en zijn derhalve evenmin aan de formelemotiveringswet onderworpen. De motivering ervan kan ook worden teruggevonden in de *screeningsnota* en de stukken van het administratief dossier. De Raad van State is overigens niet bevoegd om de intrinsieke degelijkheid van een MER-*screening* te beoordelen.

In zoverre de Raad van State zou oordelen dat de beslissingen van de dienst Mer wel onderworpen zijn aan de formelemotiveringswet, stelt de eerste verwerende partij dat deze wet niet wordt geschonden, aangezien het doel van de formelemotiveringsplicht bereikt is. Op grond van de derde en de vierde bestreden beslissing, die als een geheel dienen te worden beschouwd, is een mogelijke belanghebbende in staat om met kennis van zaken te oordelen of het zin heeft zich in rechte te verweren tegen deze beslissing, wat verzoekende partijen ook hebben gedaan in hun tweede middel. Uit het verzoekschrift blijkt dat de verzoekende partijen in staat zijn geweest de beoordeling inhoudelijk te betwisten. Ten slotte merkt de eerste verwerende partij op dat in de bestreden beslissing van de dienst Mer duidelijk wordt gesteld waarom geen plan-MER vereist is.

19. De tweede verwerende partij merkt op dat het middel zeer summier is opgebouwd en dat de verzoekende partijen geen belang bij het middel hebben. Zij kennen immers de motieven en uiten er kritiek op in het tweede middel. De verzoekende partijen geven trouwens niet aan op welke wijze zij in hun belangen zijn geschaad door het beweerd niet uitdrukkelijk vermelden van de juridische en feitelijke overwegingen waarop de bestreden beslissingen van de dienst Mer zijn gesteund.

Verder moet volgens de tweede verwerende partij in ieder geval worden opgemerkt dat de vierde bestreden beslissing geen betrekking heeft op het perceel van de verzoekende partijen, waardoor het beroep onontvankelijk is in de mate waarin het betrekking heeft op dit besluit.

Daarenboven merkt de tweede verwerende partij op dat de juridische en feitelijke overwegingen die aan de derde en vierde bestreden beslissing ten grondslag liggen wel degelijk worden verwoord in deze beslissingen. Er wordt immers verwezen naar de toepasselijke regelgeving en tevens worden de omstandigheden aangehaald die voor de dienst Mer tot de conclusie hebben geleid dat het voorgenomen plan geen aanleiding gaf tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig was. De dienst Mer verwijst uitdrukkelijk naar het voor het publiek raadpleegbare en ook voor de verzoekende partijen aldus bekende *screeningsdossier*.

20. De derde verwerende partij stelt dat aan de formelemotiveringsplicht kan worden voldaan door te verwijzen naar stukken die aan de rechtsonderhorigen werden betekend of op zijn minst door hen gekend zijn. Dit principe geldt in het bijzonder voor wat betreft de materie van de ruimtelijke planning en bijhorende milieueffectbeoordeling. De bestreden beslissingen van de dienst Mer geven duidelijk aan dat ze gestoeld zijn op de *screeningsnota's* van april 2010 en augustus 2013 en op de adviezen die naar aanleiding van de initiële vraag tot ontheffing werden verleend. De verzoekende partijen, die uitdrukkelijk naar deze stukken verwijzen en er zelfs commentaar op uiten, kunnen derhalve niet voorhouden dat zij onwetend zijn over de feitelijke en juridische overwegingen die aan de door hen bestreden beslissingen ten grondslag liggen. Het gegeven dat zij zich niet kunnen vinden in deze motieven, maakt niet dat de formelemotiveringsplicht zou zijn geschonden.

21. In de memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen vooreerst vast dat het aanduiden van een verkeerde datum van de derde bestreden beslissing een louter materiële vergissing betreft, die niet verhindert dat het voor alle verwerende partijen duidelijk was om welke beslissing het gaat. Bovendien is hoe dan ook vast te stellen dat deze beslissing als stuk bij het verzoekschrift is gevoegd en in de inventaris wordt omschreven als de derde bestreden beslissing. Voorts betwisten de verzoekende partijen dat voor de Raad van State enkel middelen zouden mogen worden opgeworpen die al tijdens het openbaar onderzoek werden aangevoerd.

De verzoekende partijen herhalen hun stelling dat de beslissing van de dienst Mer geen verordenend karakter heeft, waardoor deze beslissingen wel degelijk onderworpen zijn aan de formelemotiveringswet. Uit de derde bestreden beslissing blijkt niet waarom de dienst Mer van oordeel is dat er geen aanzienlijke milieugevolgen zijn, terwijl in de vierde bestreden beslissing geen antwoord wordt geboden op de vraag of het nu gaat om een klein gebied op lokaal niveau dan wel een kleine wijziging. Noch in de derde bestreden beslissing, noch in de vierde bestreden beslissing, wordt uitdrukkelijk verwezen naar de motieven van de *screeningsnota*'s. Tot slot merken de verzoekende partijen op dat de *screeningsnota*'s op hun beurt niet afdoende zijn gemotiveerd. Zo wordt ook hierin niet verduidelijkt in welke zin er sprake zou zijn van een kleine wijziging in de zin van artikel 4.2.3, §3, DABM.

22. In de laatste memorie voeren de verzoekende partijen nog aan dat het onjuist is te stellen dat het normdoel van de motiveringsplicht zou zijn bereikt, aangezien de verwerende partijen klaarblijkelijk van oordeel zijn dat ook andere motieven dan de motieven die worden betwist in het tweede middel, de grondslag vormen voor het derde en vierde bestreden besluit. De verzoekende partijen blijven dan ook van oordeel dat zij belang hebben bij het middel. Ze zetten uiteen dat het gebrek aan motivering verhindert dat de verzoekende partijen de motieven ten gronde kunnen onderzoeken en betwisten, hetgeen leidt tot “situaties zoals *in casu* waarbij door de verwerende partijen wordt aangevoerd dat het middel waarin de motieven ten gronde worden betwist, niet tot vernietiging zou kunnen leiden omdat andere – door de verzoekende partijen niet gekende – motieven eveneens de bestreden beslissingen zouden schragen”. Volgens de verzoekende partijen “klemmt [dit] des te meer in het licht van de verplichting van artikel 3, §7 van de plan-MER richtlijn [die] stelt dat de lidstaten er op toezien dat de redenen waarom geen milieubeoordeling overeenkomstig de artikelen 4 tot en met 9 van de richtlijn wordt verlangd, voor het publiek beschikbaar worden gesteld”.

Beoordeling

23. Wat betreft de aangevoerde schending van de formelemotiveringswet, dient te worden vastgesteld dat, nog daargelaten de vraag of de formelemotiveringswet van toepassing is op de beslissingen van de dienst Mer, in elk geval blijkt dat de verzoekende partijen de motieven van deze beslissingen kennen, aangezien zij de juistheid ervan betwisten in het tweede middel. De verzoekende partijen geven niet aan op welke wijze zij in hun belangen zouden zijn geschaad. Derhalve kunnen de verzoekende partijen zich niet op nuttige wijze beroepen op een miskenning van de formelemotiveringsplicht.

In zoverre de schending van de formelemotiveringswet wordt aangevoerd, hebben de verzoekende partijen geen belang bij het middel.

In zoverre de verzoekende partijen in hun laatste memorie wijzen op de verplichtingen uit de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 ‘betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s’ geven ze op onontvankelijke wijze een nieuwe grondslag aan het middel.

24. Het eerste middel wordt in zoverre verworpen.

25. Het onderzoek naar de aangevoerde schending van artikel 4.2.3 DABM valt samen met het onderzoek hierna naar de gegrondheid van het tweede middel.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

26. Een tweede middel wordt afgeleid uit de schending van artikel 4.2.3, §3, DABM, de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen zetten vooreerst uiteen dat “[u]it het onderzoek tot milieueffectenrapportage blijkt dat wellicht op basis van [artikel 4.2.3, §3, DABM] werd geoordeeld dat geen plan-MER moest worden opgemaakt”. Noch uit de bestreden beslissingen, noch uit het administratief dossier kan evenwel worden afgeleid waarom *in concreto* werd geoordeeld dat het gaat om een kleine wijziging. Volgens de verzoekende partijen betekent het loutere feit dat het gaat om een wijziging van het vroegere BPA “Hamont Centrum” nog niet dat het ook om een kleine wijziging gaat.

Voorts kon volgens de verzoekende partijen evenmin in redelijkheid worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. In de *screeningsnota* van 2010 wordt immers aangegeven dat er wel significante milieueffecten zullen optreden, aangezien “de effectenbeoordeling ten gevolge van het verkeersgenererend effect [...] significant negatief [is]”. Bovendien stelde het departement MOW in haar advies dat de *screeningsnota* onvoldoende informatie bevatte om een oordeel te kunnen vellen over de nota. Er werd gevraagd om een nieuwe verkeerstelling uit te voeren voor het kruispunt met de N71 en de N76 en de verkeersafwikkeling ter hoogte van die kruispunten af te toetsen aan de geïntegreerde ruimtelijke ontwikkeling van de studies “Hamont- kern” en “Hamont-rand”. Tevens werd gevraagd om de verschillende ontsluitings*modi* nader te onderzoeken. Naar aanleiding van dit advies werd door de dienst Mer opgelegd dat bij de verdere opmaak van het plan rekening moest worden gehouden met de opmerkingen en voorwaarden van de adviezen, waaronder onder meer de voorwaarde dat andere vervoers*modi* zouden worden gecreëerd en gestimuleerd, in hoofdzaak openbaar vervoer en fietsverkeer. Dit

geeft nogmaals aan dat er zich inzake mobiliteit wel degelijk problemen stellen en dat het plan bijgevolg wel degelijk betekenisvolle negatieve effecten kan hebben indien geen rekening zou worden gehouden met de bedoelde voorwaarden en opmerkingen. De verzoekende partijen voeren aan dat het contradictoir is om, enerzijds, vast te stellen dat milderende maatregelen noodzakelijk zijn, doch, anderzijds, vast te stellen dat het plan geen aanleiding kan geven tot aanzienlijke milieueffecten. Zij wijzen ter zake naar een eerder arrest van de Raad van State nr. 218.459 van 14 maart 2012 inzake Geerinckx. Aangezien in redelijkheid niet kon worden besloten dat het plan geen aanzienlijke negatieve milieueffecten zou hebben, drong een volledige MER-procedure, waarbij alle openbaarheidsvereisten worden gerespecteerd, zich *in casu* op. Het feit dat in 2013 een nieuwe *screening* werd uitgevoerd, doet hieraan geen afbreuk, aangezien deze nieuwe *screening* enkel betrekking had op de wijzigingen ten opzicht van het oorspronkelijk plan.

27. Opnieuw stelt de eerste verwerende partij dat het middel onontvankelijk is, omdat het niet werd opgeworpen tijdens het openbaar onderzoek.

In zoverre het middel betrekking heeft op de materiële motivering, stelt de eerste verwerende partij, verwijzend naar art. 4.2.3, § 3, DABM, dat voorliggend plan niet van rechtswege plan-MER-plichtig is en bovendien uit de beslissingen van de dienst Mer en de *screeningsnota's* blijkt dat er geen aanzienlijke milieueffecten zijn. Zij citeert uit deze stukken om te besluiten dat er duidelijk slechts sprake is van een “kleine wijziging” in de zin van art. 4.2.3, § 3, DABM, aangezien het slechts over beperkte veranderingen, maar vooral om een concretisering gaat, waarbij de bestaande toestand grotendeels wordt geconsolideerd. De verzoekende partijen uiten overigens enkel kritiek op de stelling dat het RUP een kleine wijziging inhoudt, terwijl het vierde bestreden besluit tevens stelt dat het RUP het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau. Deze vaststelling volstaat op zich reeds om te besluiten dat het RUP *screeningsgerechtigd* is. De eerste verwerende partij besluit dat aan de materiële motiveringsplicht is voldaan en voegt daaraan toe dat de Raad van

State in elk geval niet bevoegd is om, wat de intrinsieke degelijkheid van een MER-screening betreft, zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de dienst Mer.

In zoverre de verzoekende partijen menen dat niet kan worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten zou hebben, merkt de eerste verwerende partij achtereenvolgens op dat de verwijzing naar de significant negatieve beoordeling van de mobiliteitseffecten betrekking heeft op het RUP “Hamont-Kern” en dus niet op het bestreden plan, zodat de verzoekende partijen verkeerde conclusies trekken, dat er in het advies van het departement MOW ten onrechte van uitgegaan wordt dat het plan MER-plichtig is en dat hiervoor een ontheffing zou dienen te worden bekomen, terwijl het bestreden RUP in feite slechts *screenings*plichtig is en dat de opmerkingen en voorwaarden van de adviezen, waarnaar verwezen wordt in de derde bestreden beslissing niet als milderende maatregelen te beschouwen zijn.

Wat betreft de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, merkt de eerste verwerende partij op dat uit het verzoekschrift niet blijkt in welke zin er sprake zou zijn van een dergelijke schending.

28. De tweede verwerende partij betwist de stelling van de verzoekende partijen dat onzorgvuldig onderzoek werd gedaan naar de milieueffecten. Zij verwijst daarvoor naar de wijze waarop de *screening*, die geleid heeft tot de derde bestreden beslissing, tot stand is gekomen.

Wat betreft de opmerking van de verzoekende partijen dat niet zou aangegeven zijn waarom het een kleine wijziging betreft, verwijst de tweede verwerende partij naar de *screenings*nota waarin wordt gesteld dat “aangezien het plangebied op dit moment gelegen is binnen een BPA waarbinnen het grootste deel van voorliggend planopzet gerealiseerd zou kunnen worden het plan slechts een beperkte wijziging inhoudt”. Zij besluit dat dit middelonderdeel feitelijke grondslag mist.

Wat betreft de stelling van de verzoekende partijen dat er wel degelijk sprake is van aanzienlijke milieueffecten, merkt de tweede verwerende partij op dat het niet aan de Raad van State toekomt om de intrinsieke degelijkheid van de *screening* in vraag te stellen. *In casu* is volgens de tweede verwerende partij “op het eerste zicht van het *screenings*dossier alleen al duidelijk dat dit het resultaat was van een degelijk onderzoek, met juiste feitenbeoordeling én redelijke conclusies”. De verzoekende partijen tonen niet aan dat het besluit van de dienst Mer feitelijk onjuist of kennelijk onredelijk zou zijn.

De significant negatieve beoordeling (“-2”) van het verkeersgenererend effect waarnaar de verzoekende partijen verwijzen heeft betrekking op het RUP “Hamont-Kern”, dat niet het voorwerp is van het beroep. In de *screenings*nota wordt duidelijk slechts melding gemaakt van “licht negatieve” milieueffecten van het bestreden RUP “Hamont-Rand”. Verder is het volgens de tweede verwerende partij “ook niet zo dat omdat in het derde bestreden besluit wordt geoordeeld door de dienst Mer dat rekening moet worden gehouden met aandachtspunten uit adviezen van de instanties die advies gaven over de *screenings*nota dat hierdoor alleen de conclusie dat er geen aanzienlijke milieueffecten zouden zijn niet langer overeind zou kunnen blijven”. Ondergeschikt merkt de tweede verwerende partij op dat op basis van het advies van het departement MOW op 22 juni 2010 een nieuwe verkeerstelling werd uitgevoerd, waarvan de resultaten reeds werden toegelicht en geëvalueerd in het voorontwerp van RUP, dat tevens een oplossing bevat voor een naar voren gekomen capaciteits- of congestieprobleem voor het kruispunt Bosstraat/Stadswaag, namelijk de aanleg van een rotonde, die op zijn beurt noopt tot de onteigening van een aantal percelen. Uit het voorgaande volgt dat de verzoekende partijen er niet in slagen aan te tonen dat het besluit van de dienst Mer een voldoende deugdelijke grondslag mist.

29. De derde verwerende partij zet in haar memorie van antwoord uiteen wat onder “kleine wijzigingen” dient te worden begrepen en besluit dat in

de *screeningsnota* wel degelijk uitdrukkelijk wordt aangegeven dat en waarom het RUP als een beperkte wijziging dient aangezien te worden.

Wat betreft de aanzienlijke milieueffecten verwijst de derde verwerende partij ook naar de beperkte bevoegdheid van de Raad van State om dit te beoordelen. De derde verwerende partij stelt in eerste orde vast dat de verzoekende partijen geen enkel element aanhalen waaruit zou blijken dat de *screeningsbeslissing* zou gestoeld zijn op foutieve of ontoereikende gegevens. Verder merkt de derde verwerende partij op dat het advies van het departement MOW in de *screeningsbeslissing* van april 2010 uitvoerig werd weerlegd. De verzoekende partijen formuleren niet de minste kritiek op deze motieven, die zij nochtans kennen of op zijn minst behoren te kennen. Het gegeven dat de verzoekende partijen er geenszins in slagen om aan te tonen waar de aanzienlijke milieugevolgen zich situeren, volstaat naar het oordeel van de derde verwerende partij reeds om de vordering af te wijzen als zijnde ongegrond.

Verder voert de derde verwerende partij aan dat de dienst Mer nooit gesteld heeft dat bepaalde “milderende maatregelen” moeten genomen worden om de mogelijke milieueffecten binnen de perken van het aanvaardbare te houden. In tegenstelling tot het arrest Geerinckx, waarnaar de verzoekende partijen verwijzen, wordt *in casu* door de dienst Mer niet gewezen op mogelijke hinderbronnen.

Tot slot merkt de derde verwerende partij op dat de visie van de verzoekende partijen niet strookt met de algemeen geldende regelgeving inzake milieueffectrapportage. De dienst Mer kan, wanneer zij geconfronteerd wordt met een verzoek tot ontheffing, slechts twee zaken doen: ofwel goedkeuren, ofwel afkeuren. Er wordt onvoorwaardelijk geoordeeld.

30. In hun memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen opnieuw dat uit geen enkele wettelijke bepaling of rechtsbeginsel blijkt dat voor de Raad van State enkel middelen zouden mogen worden aangevoerd die al tijdens het openbaar onderzoek werden opgeworpen.

In zoverre de eerste verwerende partij aanvoert dat het plan het gebruik zou bepalen van een klein gebied op lokaal niveau en dat op dat punt geen verweer wordt gevoerd, toont dit, volgens de verzoekende partijen, enkel aan dat het eerste middel gegrond is en dat de derde en vierde bestreden beslissing niet afdoende zijn gemotiveerd opdat de verzoekende partijen zich met kennis van zaken konden verweren.

Vervolgens volharden de verzoekende partijen in hun stelling dat uit de bestreden beslissingen niet blijkt waarom het zou gaan om een kleine wijziging en dat evenmin in redelijkheid kon worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten zou hebben.

Aangaande de voorwaarden opgenomen in het derde bestreden besluit, blijven de verzoekende partijen benadrukken dat de dienst Mer van oordeel is dat rekening moet gehouden worden met deze opmerkingen. Zoals de derde verwerende partij in haar memorie van antwoord zelf stelt, kan de dienst Mer evenwel geen dergelijke voorwaarden koppelen aan de goedkeuring van een plan-MER-screening. Enkel daarom reeds is de derde bestreden beslissing onwettig.

Naar aanleiding van de verkeerstelling die werd uitgevoerd ná de derde bestreden beslissing en dus in navolging van het advies van het departement MOW dat stelde dat het dossier van de MER-screening onvoldoende informatie bevatte, bleek dat er een duidelijk capaciteits-en congestieprobleem zou ontstaan voor het kruispunt Bosstraat/Stadswaag en dat milderende maatregelen noodzakelijk waren om duidelijke knelpunten te vermijden. In die omstandigheden kon in redelijkheid niet worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten zou hebben.

De derde bestreden beslissing is bijgevolg onwettig, ofwel omdat dwingende voorwaarden werden gekoppeld aan de goedkeuring van de MER-screening die moesten voorkomen dat het plan zou leiden tot aanzienlijke milieueffecten, terwijl de dienst Mer daartoe niet bevoegd is, ofwel omdat op

kennelijk onredelijke wijze de MER-*screening* werd goedgekeurd terwijl uit het advies van het departement MOW bleek dat de *screening* onvoldoende informatie bevatte.

Indien de significante milieueffecten zoals vermeld in de MER-*screening*, enkel zouden voortvloeien uit het RUP “Hamont-Kern” en niet uit het bestreden RUP “Hamont-Rand”, is volgens de verzoekende partijen vast te stellen dat deze twee RUP’s onlosmakelijk samenhangen aangezien het RUP “Hamont-Rand” milderende maatregelen bevat in uitvoering van het RUP “Hamont-Kern”. Overeenkomstig artikel 4.2.3, §3, DABM moet bij de beoordeling of een plan aanzienlijke milieueffecten kan hebben, immers rekening worden gehouden met de criteria van bijlage I bij het DABM. Deze bijlage vermeldt onder meer dat bij die beoordeling rekening moet worden gehouden met de mate waarin het plan andere plannen beïnvloedt en de mate waarin er sprake is van cumulatieve effecten van het plan, samen met andere plannen. Het RUP “Hamont-Rand” en het RUP “Hamont-Kern” kunnen bijgevolg niet los van elkaar worden gezien, aangezien beide RUP’s samen de uitvoering zijn van het masterplan Hamont Centrum dat in 2009 werd opgemaakt. Het kunstmatig opsplitsen van beide RUP’s waarbij de milderende maatregelen van het ene RUP worden opgenomen in het andere RUP, is volgens de verzoekende partijen niets anders dan het “saucissoneren” van het globale masterplan uit 2009. Dergelijke werkwijze is in strijd met het DABM, aangezien een globaal masterplan door het opsplitsen ervan in twee RUP’s wordt onttrokken aan de plan-MER-plicht.

31. In de laatste memorie herhalen de verzoekende partijen dat het loutere feit dat het gaat om een wijziging van het vroegere BPA “Hamont-Centrum”, nog niet betekent dat het ook gaat om een kleine wijziging. Noch de bestreden besluiten, noch het administratief dossier bevatten op dit punt enige motivering. Ter zake verwijzen de verzoekende partijen opnieuw naar “de verplichting van artikel 3, §7 van de plan-MER richtlijn dat stelt dat de lidstaten er op toezien dat de redenen waarom geen milieubeoordeling overeenkomstig de artikelen 4 tot en met 9 van de richtlijn wordt verlangd, voor het publiek beschikbaar worden gesteld”.

Daarnaast volharden de verzoekende partijen in hun stelling dat in redelijkheid niet geoordeeld kon worden dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo werd volgens de verzoekende partijen immers een *screeningsnota* opgemaakt die volgens een van de adviserende instanties (het departement MOW) onvoldoende informatie bevat om de effecten inzake mobiliteit te beoordelen. Niettegenstaande het advies van het departement MOW werd door de dienst Mer geoordeeld dat geen MER moet worden opgemaakt omdat het plan geen significante milieueffecten zal hebben op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen en voorwaarden van de adviezen, waaronder het advies dat stelt dat de *screeningsnota* onvoldoende informatie bevat. Vervolgens wordt na de beslissing van de dienst Mer bijkomend onderzoek gevoerd waaruit blijkt dat er wel degelijk significante effecten zijn. Naar aanleiding van die vaststelling wordt voorzien in milderende maatregelen, met name een rotonde op de gronden van de verzoekende partijen. In die omstandigheden kon volgens de verzoekende partijen in redelijkheid niet worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten zou hebben: de verkeersstudie die na goedkeuring van de MER-*screening* werd opgemaakt omdat het departement MOW had geoordeeld dat het *screeningsdossier* onvoldoende informatie bevatte, toont aan dat milderende maatregelen noodzakelijk waren om duidelijke knelpunten te vermijden. De verzoekende partijen merken ten slotte op dat door deze werkwijze aan de verzoekende partijen de waarborgen en garanties van een volledige MER-procedure worden ontzegd: geen terinzagelegging van een kennisgeving, geen inspraak, geen waarborgen inzake kwaliteit van het gevoerde onderzoek, geen alternatievenonderzoek.

Beoordeling

32. Artikel 4.2.3, §3, DABM bepaalt wat volgt:

“§ 3. Voor een plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, en dat het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau of een kleine wijziging inhoudt, moet geen plan-MER worden opgemaakt voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in

bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, aantoon dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen betreffende de beoordeling van de aanwezigheid van aanzienlijke milieueffecten.”

Eerste onderdeel

33. In een *eerste middelonderdeel* voeren de verzoekende partijen in wezen aan dat het bestreden besluit niet afdoende aangeeft waarom er slechts sprake is van een “kleine wijziging” in de zin van artikel 4.2.3, § 3, DABM.

34. De exceptie van de eerste verwerende partij dat het middel betrekking heeft op een overtollig motief doordat de verzoekende partijen enkel kritiek leveren op het argument van de kleine wijziging en niet op de overweging in de vierde bestreden beslissing (randnummer 10) dat het RUP het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau, kan niet worden aangenomen. Aangezien in de *screeningsnota*’s enkel de kleine wijziging wordt uitgewerkt, wordt het *screenings*gerechtigd karakter niet gesteund op de overweging dat het RUP slechts betrekking heeft op een klein gebied op lokaal niveau. De exceptie dient te worden verworpen.

35. In de *screeningsnota* van maart 2010, waarnaar de derde bestreden beslissing expliciet verwijst, wordt onder punt “5.2. plan-MER-plicht” uitdrukkelijk gesteld dat het plan slechts een beperkte wijziging inhoudt “[a]angezien het plangebied op dit moment gelegen is binnen een BPA waarbinnen het grootste deel van voorliggend planopzet gerealiseerd zou kunnen worden”. Verder wordt verduidelijkt dat “[i]n grote lijnen [...] er bijkomende mogelijkheden [worden] voorzien verdeeld over drie projecten : Kempkens, Kloosterstraat / Erkstraat, Budelpoort. De uitbreidingen gaan hoofdzakelijk over een beperkt aantal woningen en aan de Budelpoort een gedeelte diensten en horeca” (randnummer 5). Dezelfde overwegingen zijn terug te vinden in de *screeningsnota* van augustus 2013 (randnummer 9), waarnaar de vierde bestreden beslissing verwijst.

Zodoende wordt wel degelijk gemotiveerd in welke zin het plan een “kleine wijziging” inhoudt zoals bedoeld in artikel 4.2.3, §3, DABM. De verzoekende partijen beperken hun middel overigens tot de algemene opmerking dat “[h]et loutere feit dat het gaat om een wijziging van het vroegere BPA [...] nog niet [betekent] dat het ook gaat om een kleine wijziging” en komen er niet toe op concrete wijze te betwisten dat “het grootste deel van voorliggend planopzet gerealiseerd zou kunnen worden [binnen het BPA]”, zoals in de *screeningsnota*’s van maart 2010 en augustus 2013 wordt gesteld.

36. Het eerste onderdeel van het middel is niet gegrond.

Tweede onderdeel

37. In een *tweede middelonderdeel* doen de verzoekende partijen gelden dat niet in redelijkheid kon worden geoordeeld dat het plan geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben.

38. In dit opzicht wijzen ze vooreerst op de vaststelling in de *screeningsnota* van maart 2010 dat de effectbeoordeling ten gevolge van het verkeersgenererend effect “significant negatief (-2)” zou zijn. De verzoekende partijen gaan hierbij echter uit van een verkeerde en onvolledige lezing van deze *screeningsnota*, nu de aangehaalde vaststelling uitdrukkelijk slaat op het RUP “Hamont-Kern” en niet op het met huidig beroep bestreden RUP “Hamont-Rand”. Het middelonderdeel mist in zoverre feitelijke grondslag.

Waar de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord aanvoeren dat beide RUP’s niet los van elkaar kunnen gezien worden en ook rekening dient te worden gehouden met de gevolgen voor andere plannen, dient – nog afgezien van de ontvankelijkheid van een dergelijke middeluitbreiding in de memorie van wederantwoord – te worden vastgesteld dat de *screeningsnota* van maart 2010 inzake het onderzoek Mens-mobiliteit ook effectief op het vlak van mobiliteit beide RUP’s bij het onderzoek betreft.

39. Voorts wijzen de verzoekende partijen ter ondersteuning van hun middelonderdeel op het advies van het departement MOW van 7 april 2010, waarin dit departement stelt dat het “de resultaten van de voorliggende *screeningsnota* [van maart 2010] niet [kan] onderschrijven” en waarin om bijkomende informatie wordt verzocht omtrent concrete verkeersgegevens, verkeerstellingen en -prognoses en de ontsluitingsmogelijkheden.

Dit advies wordt in de toelichtingsnota als volgt besproken:

“Samengevat kunnen we stellen dat het Departement MOW verzoekt om een volledig mobiliteitsplan op te stellen waarin de gemaakte opmerkingen in behandeld worden. Het gemeentebestuur Hamont-Achel is zich hiervan bewust en er werd reeds een opdracht gegeven tot opmaak van het mobiliteitsplan.

De adviesaanvraag kadert echter binnen het “onderzoek tot milieueffectenrapportage” waarbij een aantal instanties geraadpleegd worden aangaande de mogelijke milieueffecten dat het voorziene plan kan hebben. In de *screeningsnota* werd een berekening gedaan in absolute cijfers conform de voorgeschreven methodologie (“Richtlijnenboek Mobiliteitseffectenstudies”, Vlaamse Overheid, Departement MOW, Afdeling BMV, Oktober 2009) wat betreft het verkeersgenerend effect en de parkeerbehoeften ten gevolge van planopties. Er werd telkens een kruisverwijzing toegevoegd (inclusief cijfers) naar de *screening* van het RUP Hamont Kern.

Daarnaast moeten we stellen dat het eindresultaat een ruimtelijk uitvoeringsplan zal zijn waarin enkel ruimtelijke elementen worden opgenomen. Verkeerstechnische inrichtingen, parkeerbeleid, verkeerscirculatie en dergelijke kunnen hier niet worden vastgelegd. Toch werden er in de *screeningsnota* een aantal principiële uitgangspunten weergegeven (verkeerscirculatie, parkeerbeleid) en werden de te herbekijken kruispunten aangeduid.

Om een beeld te krijgen van de verkeersgenerende effecten en de mogelijke verkeerstechnische ingrepen heeft het studiebureau in samenwerking met de Stad Hamont alsnog een verkeerstelling georganiseerd. De resultaten en conclusies zullen worden toegevoegd in de toelichtingsnota.”

Uit de toelichtingsnota blijkt verder dat er op 22 juni 2010, naar aanleiding van het advies van het departement MOW, een nieuwe verkeerstelling heeft plaatsgevonden. Onder punt “7.5 Mobiliteitsgenerend effect” wordt in de toelichtingsnota het volgende gesteld:

“7.5.1 Algemeen
[...]

Om een beter inzicht te krijgen in de toekomstige verkeersafwikkeling en het maximaal verkeersgenererend effect door de geïntegreerde ruimtelijke ontwikkelingen van de uitvoeringsplannen Hamont Kern en Hamont Rand wordt het mobiliteitsverhaal in zijn geheel bekeken.

Naar aanleiding van een advies van Departement Mobiliteit en Openbare Werken dd. 07/04/2010 in het kader van de *screeningsnota* werd een volledig nieuwe verkeerstelling uitgevoerd in opdracht van het gemeentebestuur. Op deze manier krijgen we een beter inzicht in de actuele verkeersstromen.

Daarna wordt aan de hand van berekeningen gekeken wat het maximale verkeersgenererend effect is van de planopties. Voor deze berekeningen wordt gebruik gemaakt van het handboek richtlijnen Mobiliteitseffectenstudies. Ook de parkeerkencijfers van het CROW (2012) worden gebruikt om de effecten te berekenen.

[...]

7.5.3 Nieuwe verkeerstelling 22/06/2010

Gelet op de verstrekte adviezen in verband met de te verwachten mobiliteitseffecten bleek dat er volgens de bevoegde diensten onvoldoende concrete gegevens voor handen waren om een beoordeling te kunnen doen. Daarom werd door het gemeentebestuur van Hamont-Achel beslist om op 22 juni 2010 een verkeerstelling te laten uitvoeren om een correct beeld te krijgen van de bestaande verkeersintensiteiten.

Uitgaande van de afbakening van het plangebied kunnen we stellen dat alle verkeersstromen passeren via de N71 en de N76. Bijgevolg zullen de mobiliteitseffecten van het voorgenomen plan voelbaar zijn op deze wegen. In het kader van deze studie werden op dinsdag 22 juni 2010 kruispunttellingen uitgevoerd op een 6-tal locaties in Hamont. De tellingen gingen door van 7u tot 9u en van 16u tot 18u. Er werd dus zowel een ochtend- als een avondspits waargenomen.

[...]

Samenvattend

De N76 en de N71 blijken de dominante assen, doch de belastingen zijn niet bijzonder hoog. De afslaande stromen zijn beperkt. In de ochtendspits rijdt iets meer verkeer in de N76 richting het noorden. Voor de N71 is dit richting het oosten. In de avondspits keren de stromen om. De avondspits blijkt duidelijk drukker dan de ochtendspits. De fietsbelasting is niet bijzonder hoog. Enkel de as Abdijstraat – Kloosterstraat wordt 's ochtends veelvuldig gebruikt.”

Vervolgens wordt de totale impact van beide RUP's in kaart gebracht en verwerkt en wordt onder meer vastgesteld dat er enkel op het kruispunt Bosstraat x Stadswaag een capaciteitsprobleem zou kunnen ontstaan. Als oplossing wordt voorgesteld om een rotonde te voorzien op dit kruispunt.

Vervolgens komt de toelichtingsnota tot de volgende conclusie:

“7.5.12 Conclusie

Algemeen kunnen we stellen dat door de realisatie van het plan er een toename van verkeer zal plaatsvinden in het centrum en op de belangrijkste verkeersassen. Het cumulatief effect van de realisatie van alle geplande projecten (rand en kern) in een maximale uitvoering zal leiden tot een toename van 21 % verkeer.

De toetsing van deze toename aan het bestaande wegennet toont aan dat er duidelijk een knelpunt zal ontstaan ter hoogte van het kruispunt Stadswaag x Bosstraat. Het RUP voorziet echter voldoende ruimte voor een gepaste oplossing met name de inplanting van een rotonde.

Alhoewel het zuiver qua capaciteit geen onmiddellijk probleem stelt wordt in het RUP toch ruimte voorzien om het kruispunt Kloosterstraat x Budelpoort aansluitend bij het bestaande Kerkplein opnieuw aan te leggen. De oversteekbaarheid en de zichtbaarheid ter plaatse is slecht en er dient meer ruimte voor de zwakke weggebruiker voorzien te worden. Er wordt zo ook ruimte voorzien om de hoofdrichting volgens het lussensysteem te benadrukken. Dit alles is noodzakelijk om de verkeersleefbaarheid op deze plaats te garanderen. Hier zijn naast verkeerskundige noodzaken ook mogelijkheden om het geheel niet louter als een verkeersknooppunt te laten functioneren. Ook de omliggende bebouwing zal qua volume worden afgestemd op deze nieuwe aanleg als poort naar de stad.

In absolute cijfers is er in het masterplan voldaan aan de vraag naar parkeerplaatsen door het voorzien van een ondergrondse parkeerplaats met 330 parkeerplaatsen (weliswaar binnen het andere plangebied). Een exact aantal benodigde parkeerplaatsen en de juiste ruimtelijke situering kan uit bovenstaande berekening niet bepaald worden. Parkeerplaatsen kunnen immers door de dag door verschillende mensen en voor verschillende motieven gebruikt worden. Zo wordt er in het masterplan voor gekozen om 70 van de bestaande publieke parkeerplaatsen ten voordele van een meer kwalitatieve publieke ruimte op te offeren. Het totaal aantal parkeerplaatsen binnen het centrum moet in een rotatiesysteem opgenomen worden waardoor een efficiënter gebruik mogelijk is. Hiervoor is een globaal parkeerbeleid noodzakelijk.

Een ruimtelijk uitvoeringsplan is niet het instrument om het parkeerbeleid en een uitgebreide parkeerbalans in op te nemen. Aan de hand van bovenstaande berekening en de beschreven planopties is het in ieder geval duidelijk dat het effect [betreffende de] benodigde parkeerplaatsen voldoende wordt opgenomen in het plan”.

Door hun argumentatie louter te beperken tot een verwijzing naar het advies van het departement MOW, zonder de gevolgen die daaraan werden gegeven daarbij op concrete wijze te betrekken, maken de verzoekende partijen niet aannemelijk dat ten onrechte gesteld werd dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

40. Ten slotte betrekken de verzoekende partijen het middelonderdeel op de volgende overwegingen van het derde bestreden besluit van de dienst Mer van 8 juni 2010 (randnummer 7):

“In de adviezen worden wel opmerkingen, voorwaarden en/of aandachtspunten meegegeven waarmee rekening dient gehouden worden in het verdere RUP proces zo onder meer :

- Creëren en stimuleren van andere *modi*, in hoofdzaak openbaar vervoer en fietsverkeer

- Gezien de mogelijke ingrepen van het plan, is er kans op verlies aan archeologisch erfgoed. De impact op archeologie wordt beter ingeschat op -1.”

De verwijzing naar deze voorwaarden door de dienst Mer, kan, in tegenstelling tot wat verzoekende partijen trachten voor te houden, niet worden begrepen als het opleggen van milderende maatregelen. Uit de beslissing van de dienst Mer kan niet worden afgeleid dat met deze opmerkingen rekening dient te worden gehouden om aanzienlijke milieueffecten te vermijden. Wat betreft de eerste opmerking, het creëren en stimuleren van andere *modi*, in hoofdzaak openbaar vervoer en fietsverkeer, blijkt uit de stukken van het dossier dat het steeds de bedoeling is geweest om verschillende wijzen van mobiliteit te combineren. Dit blijkt ondermeer uit de figuren opgenomen in de *screeningsnota* van maart 2010 waarin het “langzaam verkeer” wordt aangeduid en onder meer wordt aangegeven “een lineaire bomenstructuur beklemtoont de hoofdinrichting voor zacht verkeer tussen de Erkstraat en de Kloosterstraat” of nog “[p]arallel met de opmaak van het RUP worden er initiatieven genomen om het ruimtelijk beleid van de gemeente te flankeren. Hierbij denken we aan een mobiliteitsstudie ter bevordering van de multimodale verkeersafwikkeling in en rond Hamont centrum, [...]”. In de mate dat de verzoekende partijen voor het eerst in hun memorie van wederantwoord verwijzen naar de toelichtingsnota waarin wordt gesteld dat “er duidelijk een knelpunt zal ontstaan ter hoogte van het kruispunt Stadswaag x Bosstraat”, dient te worden opgemerkt dat dit onmiddellijk wordt genuanceerd door te stellen dat “[h]et RUP [...] echter voldoende ruimte [voorziet] voor een gepaste oplossing met name de inplanting van een rotonde”. Anders dan in de zaak waarop het arrest Geerinckx, nr. 218.459 van 14 maart 2012 betrekking heeft, stelt de dienst Mer *in casu* niet vast dat er aanzienlijke

hinder kan optreden. Dit kan ook niet afgeleid worden uit de tweede opmerking omtrent de impact van het bestreden RUP op archeologie.

41. In elk geval is de Raad van State niet bevoegd zijn beoordeling wat betreft de MER-*screening* in de plaats te stellen van die van de dienst Mer. In de uitoefening van de hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd na te gaan of de dienst Mer op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen, te dezen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

De verzoekende partijen voeren geen concrete elementen aan die van aard zijn om te kunnen besluiten dat de dienst Mer niet op grond van juiste feitelijke gegevens en in redelijkheid tot haar conclusie is kunnen komen.

Ook het tweede onderdeel van het middel dient te worden verworpen.

42. In zoverre de verzoekende partijen in hun laatste memorie wijzen op de verplichtingen uit de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 ‘betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma’s’ geven ze op onontvankelijke wijze een nieuwe grondslag aan het middel.

43. Het tweede middel is in elk geval niet gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

44. In het derde middel wordt een schending aangevoerd van de formele- en de materiële motiveringsplicht, alsook van het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partijen zetten uiteen dat hun perceel bij de voorlopige vaststelling van het plan in zijn geheel werd aangeduid als te onteigenen en dit in tegenstelling tot eerdere voorstellen die hen werden gedaan in maart 2013, waarbij een breedte van 22 meter aan de straatkant zou behouden blijven. In het advies van de Gecoro werd voorgesteld om niet het volledige perceel van de verzoekende partijen te onteigenen, zodat zij de mogelijkheid behouden om zelf nog te bouwen. De mogelijkheid om zelf te bouwen impliceert uiteraard dat ook de bestemming van het perceel (zone voor wegeninfrastructuur) wordt aangepast. In het eerste bestreden besluit tot definitieve vaststelling van het plan wordt het advies van de Gecoro bijgetreden en wordt aangegeven dat het onteigeningsplan zal worden aangepast. Bij de definitieve vaststelling werd echter “een blijkbaar arbitraire lijn [...] getrokken op het grafisch plan en het onteigeningsplan, die afwijkt van een eerder overgemaakt ontwerp van onteigeningsplan en zonder dat op enigerlei wijze wordt verduidelijkt waarom dit gedeelte, dat het toekomstige kruispunt [e]en wel heel merkwaardige vorm geeft, noodzakelijk is voor het te realiseren nieuwe kruispunt”. De enige reden lijkt dan ook te zijn dat de lijn van de achtergrens van een aantal percelen langs de Achelpoort, omwille van het gemak, op volledig arbitraire wijze, werd doorgetrokken.

Noch uit het bestreden besluit, noch uit het administratief dossier kan worden afgeleid wat de eerste verwerende partij er toe heeft gebracht om het te onteigenen gedeelte van het perceel van de verzoekende partijen effectief op te nemen op het onteigeningsplan, in weerwil van eerdere ontwerpplannen waarbij een groter gedeelte zou overblijven na onteigening. Hierdoor wordt niet enkel de materiële motiveringsplicht geschonden, maar tevens het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel.

45. In hoofddorde werpt de eerste verwerende partij op dat het middel onontvankelijk is. Aangezien de onteigeningsbeslissing op zich geen uitvoerbare administratieve rechtshandeling is zonder de goedkeuring en de machtiging van de Vlaamse regering, is het beroep ertegen onontvankelijk. Naast de rechterlijke toets waaraan het onteigeningsplan voor zover het zou worden

gerealiseerd, met zekerheid zal worden onderworpen, is het eveneens zo dat besluiten die aan goedkeuring zijn onderworpen slechts kunnen worden aangevochten na de goedkeuring ervan. Een machtigingsbeslissing van de bevoegde minister ligt in deze echter niet voor. Het voorliggende onteigeningsplan is bij ontstentenis aan de vereiste onteigeningsmachtiging niet uitvoerbaar.

In ondergeschikte orde stelt de eerste verwerende partij dat het middel ongegrond is. Ze merkt op dat steeds het volledige perceel het voorwerp heeft uitgemaakt van de onteigeningsplannen, met uitzondering van het plan bij de definitieve vaststelling, waarbij, naar aanleiding van een bezwaar van de verzoekende partijen zelf, een kleinere oppervlakte voor inname wordt aangeduid, waardoor een volwaardig bouwperceel overblijft.

Tot slot merkt de eerste verwerende partij op dat er geen formelemotiveringsplicht geldt ten aanzien van RUP's.

46. Ook de tweede verwerende partij merkt op dat er geen formelemotiveringsplicht geldt ten aanzien van RUP's.

Voorts stelt de tweede verwerende partij dat het middel zeer summier is en in wezen enkel neerkomt op opportuïteïtskritiek. De Raad van State kan ter zake slechts een marginaal toezicht uitoefenen. De verzoekende partijen tonen geenszins aan dat de intekening op het grafisch plan, respectievelijk onteigeningsplan, van de grens tussen het te onteigenen en het niet te onteigenen perceelsdeel zou getuigen van een kennelijk onredelijke beoordeling en besluitvorming. De toelichting ter zake bij het RUP en de gemotiveerde bespreking van het bezwaar van de verzoekende partijen getuigen van een evenwichtige afweging op dit punt.

Bij de definitieve vaststelling van het grafisch plan en het onteigeningsplan werd de vaststelling van de grens tussen de bestemmingszones binnen het perceel en tussen het te onteigenen perceelsdeel en het resterende, niet

te onteigenen, perceelsdeel overigens gewijzigd. Door de grens van het te onteigenen deel te laten bepalen door de achtergrens van de percelen langs de Achelpoort, werden de vooropgestelde doelstellingen van het RUP en het bijbehorende onteigeningsplan verzoend met de feitelijk bestaande situatie én werd tegelijkertijd in alle redelijkheid rekening gehouden met het bezwaar van de verzoekende partijen. De keuze is derhalve geenszins arbitrair.

47. De derde verwerende partij voert in haar memorie van antwoord geen verweer tegen het derde middel.

48. In de memorie van wederantwoord verduidelijken de verzoekende partijen, naar aanleiding van de exceptie opgeworpen door de eerste verwerende partij, dat het derde middel niet enkel betrekking heeft op de begrenzing van het onteigeningsplan, maar eveneens op de daarmee samenhangende begrenzing van de zone voor wegeninfrastructuur. De verzoekende partijen volharden dan ook in het middel aangezien de bestreden beslissingen op geen enkele wijze motiveren waarom de aangepaste begrenzing van de zone voor wegeninfrastructuur afwijkt van het ontwerpplan dat in maart 2013 aan de verzoekende partijen werd getoond. Op geen enkele wijze blijkt uit het administratief dossier dat deze ruimte nodig is om de bedoelde rotonde te realiseren. Indien zou blijken dat niet alle ruimte vereist is om de rotonde te realiseren, dreigen de verzoekende partijen te blijven zitten met een gedeelte van het perceel dat enerzijds niet zal worden onteigend omdat het niet noodzakelijk is voor de realisatie van de wegenis en anderzijds geen enkele waarde en/of nut zal hebben aangezien het bestemd is als zone voor wegeninfrastructuur.

49. In de laatste memorie hernemen de verzoekende partijen in wezen hun argumentatie uit de eerdere procedurestukken en stellen ze bijkomend nog dat de bestreden beslissing op geen enkele wijze motiveert waarom de aangepaste begrenzing van de zone voor wegeninfrastructuur afwijkt van het ontwerpplan dat hen in maart 2013 werd getoond en dat het bestreden besluit aldus geen enkel antwoord biedt op hun bezwaar.

Beoordeling

50. In het derde middel voeren de verzoekende partijen in wezen enkel wettigheidbezwaren aan tegen het bij het bestreden gemeentelijk RUP gevoegde onteigeningsplan.

51. Artikel 2.4.4, §2, VCRO bepaalt onder meer wat volgt:

“§ 2. Het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt tegelijk met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan de procedureregels bepaald voor het opmaken van dat uitvoeringsplan.

Het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt tegelijk met het ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan de procedureregels bepaald voor het opmaken van dat ruimtelijk uitvoeringsplan tot en met de definitieve vaststelling door, naargelang het geval, de provincieraad dan wel de gemeenteraad. Het onteigeningsplan wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd nadat het provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is goedgekeurd. De Vlaamse Regering beslist over de goedkeuring van het onteigeningsplan en het verlenen van de onteigeningsmachtiging.”

52. Vastgesteld wordt dat de tweede bestreden beslissing aan het onteigeningsplan geen goedkeuring verleent. De eerste bestreden beslissing, in zoverre zij het onteigeningsplan definitief vaststelt, behoeft nog goedkeuring van de Vlaamse regering, die bovendien nog over de machtiging tot onteigening dient te beslissen. De eerste bestreden beslissing maakt derhalve, wat de definitieve vaststelling van het onteigeningsplan betreft, een onvolkomen en niet-aanvechtbare rechtshandeling uit. De exceptie van de eerste verwerende partij is in die mate dan ook gegrond.

53. Het derde middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro en een aan de eerste en derde verwerende partij verschuldigde rechtsplegingsvergoeding van telkens 700 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van eenentwintig juni 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust